

Undersøgelse af madordningerne på de danske skoler
Skole og Samfund, september 2007

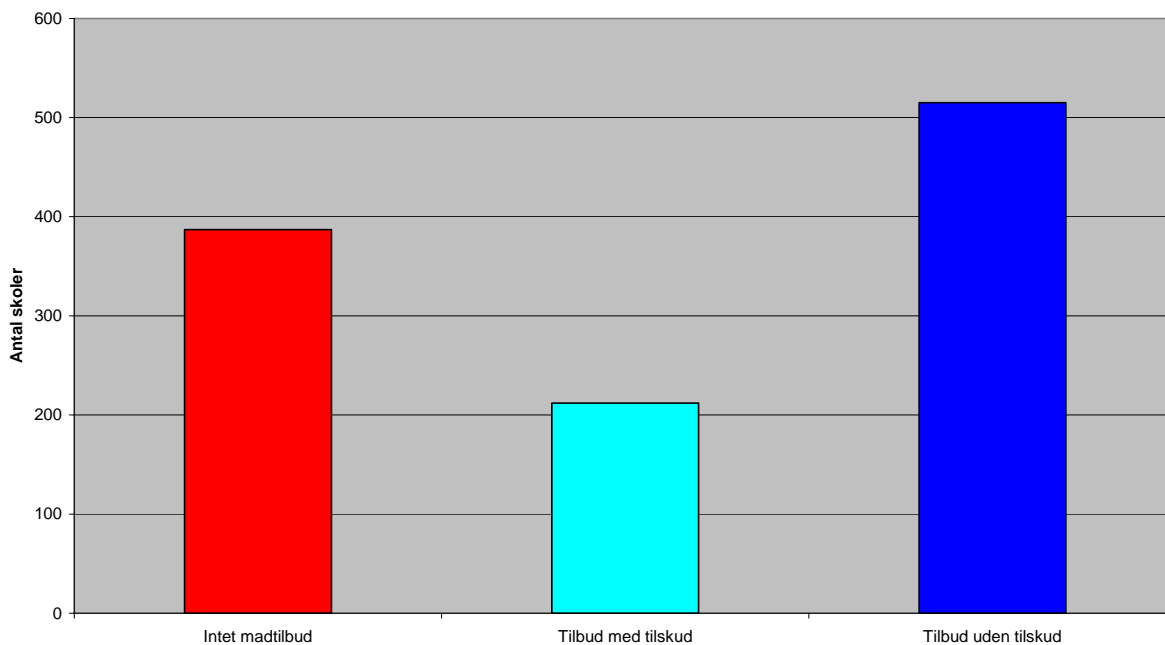


INDHOLDSFORTEGNELSE

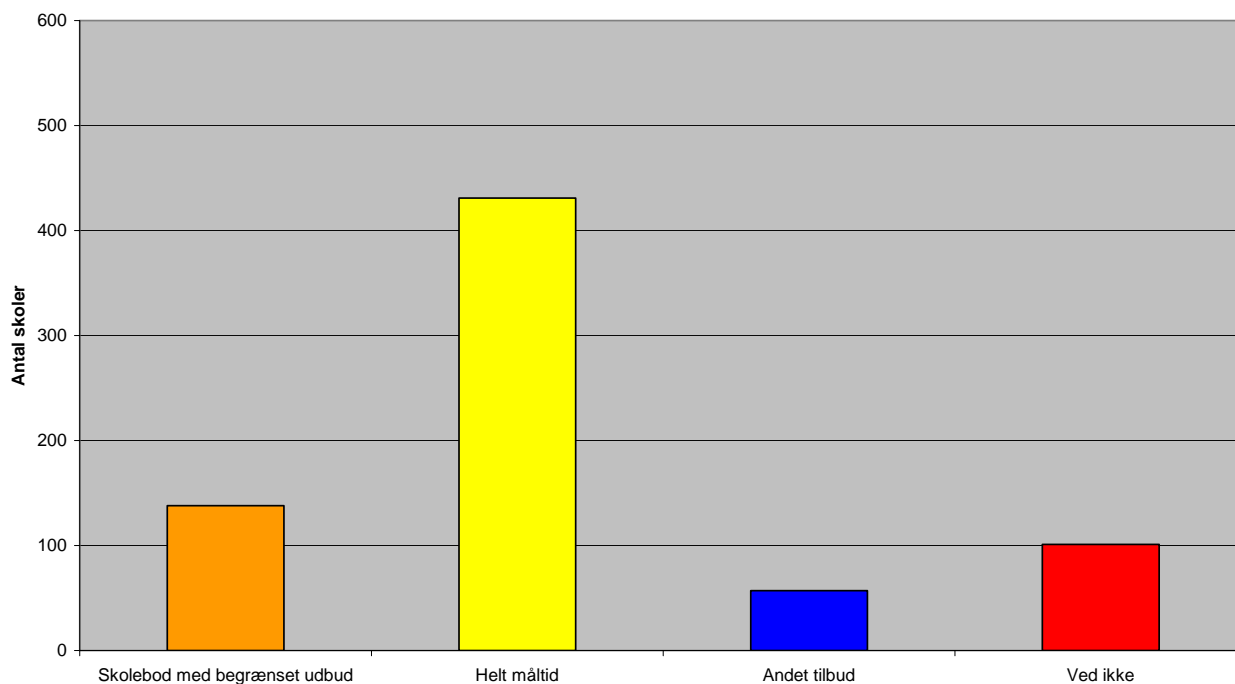
1.0. UNDERSØGELSENS BAGGRUND	2
2.0. METODE	3
3.0. SKOLERNE	4
4.0. MADORDNINGERNE.....	7
4.1. OMFANG	7
4.2. SAMMENHÆNGEN MELLEM SKOLESTØRRELSE OG MADORDNING.....	8
4.3. KOMMUNALT TILSKUD	9
4.4. MADORDNINGERNES OMFANG.....	10
4.5. BENYTTELSE.....	11
4.6. FRUGT OG GRØNT	12
4.7. MADORDNINGERNES TYPE.....	13
4.8. PRIS	14
5.0. KOMMENTARER.....	15
5.1. EMNE: ANDET (RESKATEGORI), 23 KOMMENTARER	15
5.2. EMNE: BESTILLING, 20 KOMMENTARER	16
5.3. EMNE: ELEVER, 13 KOMMENTARER	16
5.4. EMNE: FINANSIERING, 4 KOMMENTARER.....	17
5.5. EMNE: LEVERANDØR, 50 KOMMENTARER.....	17
5.6. EMNE: MAD/MADKVALITET, 73 KOMMENTARER	19
5.7. EMNE: ORGANISERING, 22 KOMMENTARER	22
5.8. EMNE: PRIS, 19 KOMMENTARER	23
6.0. BILAG.....	24
BILAG 1: SPØRGESKEMA, UNDERSØGELSENS FØRSTE DEL.....	24
BILAG 2: SPØRGESKEMA, UNDERSØGELSENS ANDEN DEL.....	28

Sammenfatning

Skolernes madtilbud



Skolernes madtilbud



1.0. Undersøgelsens baggrund

Som led i en landsdækkende kampagne for etablering af madordninger for eleverne på de danske skoler, har Skole og Samfund gennemført en undersøgelse af de madordninger, der på nuværende tidspunkt eksisterer på skolerne.

2.0. Metode

Undersøgelsen er gennemført via Internettet vha. Inquisite Web Survey System (Inquisite Version 8.0). Data er indsamlet i perioden 21. august - 14. september 2007. I første omgang er 1.619 folkeskoler (og et par enkelte specialskoler) blevet bedt om at besvare et spørgeskema med nogle få spørgsmål (jfr. Bilag 1) vedr. skolens eventuelle madordning samt relevante baggrundsdata (skolestørrelse og geografisk placering). Spørgeskemaet er typisk blevet besvaret af skolelederen eller viceskolelederen. Antallet på 1.619 skoler er meget tæt på det samlede antal folkeskoler i Danmark på ca. 1.700. Efterfølgende er de ca. 2 ud af 3 skoler ($n = 727$), som svarede, at der eksisterede en form for madordning på pågældende skole, blevet bedt om at svare på 4-5 uddybende spørgsmål (jfr. Bilag 2) vedr. madordningen. Både første og anden del af undersøgelsen har haft en ganske høj besvarelsesprocent, hvilket betyder, at resultaterne med meget stor sikkerhed er repræsentative.

Gennemførelsesstatistik

Undersøgelsens første del:

Population, $N = 1.619$

Besvarelser = 1.114 (Bortfald = 505)

Svarprocent = $1.114 / (1.619 / 100) = 68,8 \%$

727 skoler tilkendegav, at der eksisterer en eller anden form for madordning på skolen, og disse skoler blev bedt om at deltage i undersøgelsens anden del.

Undersøgelsens anden del

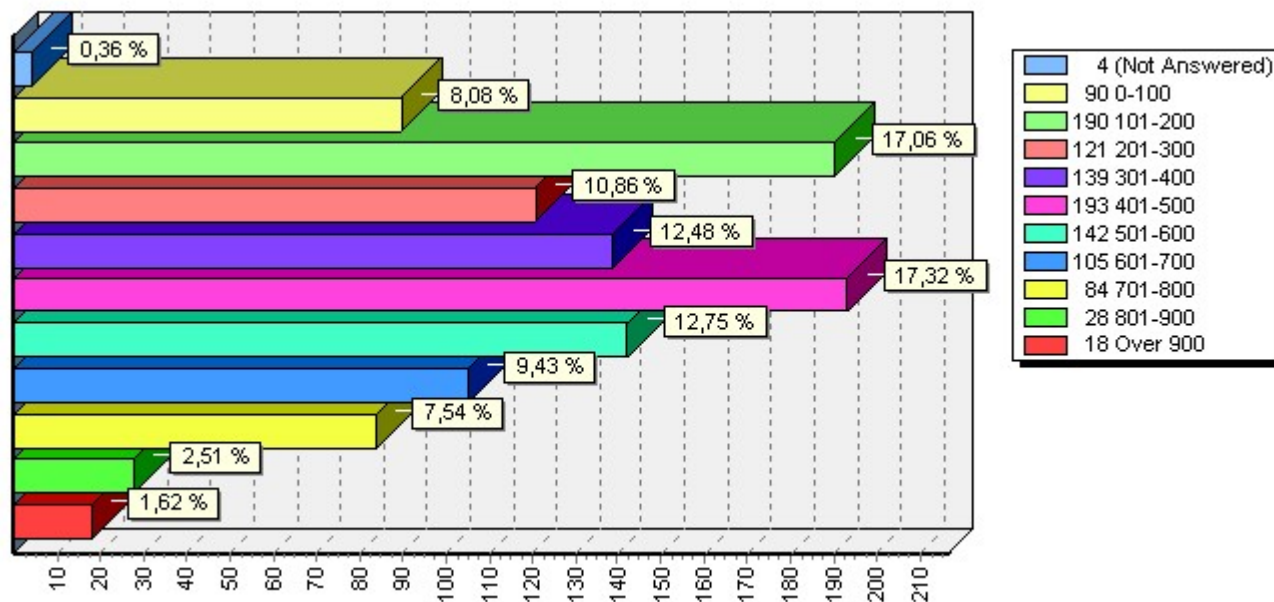
Population, $n = 727$

Besvarelser = 636 (Bortfald = 91)

Svarprocent = $636 / (727 / 100) = 87,5 \%$

3.0. Skolerne

Figur 3.0.: Skolernes fordeling på antal elever, n = 1.114



Skoler fra samtlige landets 98 kommuner er repræsenteret i undersøgelsen, jfr. Tabel 3.0.

Tabel 3.0.: Skolernes fordeling på kommuner

	Antal	Procent af alle
(Not Answered)	5	0,45 %
Albertslund	3	0,27 %
Allerød	5	0,45 %
Assens	10	0,90 %
Ballerup	9	0,81 %
Billund	8	0,72 %
Bornholm	9	0,81 %
Brøndby	8	0,72 %
Brønderslev-Dronninglund	6	0,54 %
Dragør	2	0,18 %
Egedal	7	0,63 %
Esbjerg	21	1,89 %
Fanø	1	0,09 %
Favrskov	15	1,35 %
Faxe	9	0,81 %

Fredensborg	8	0,72 %
Fredericia	9	0,81 %
Frederiksberg	11	0,99 %
Frederikshavn	18	1,62 %
Frederikssund	12	1,08 %
Frederiksværk-Hundested	6	0,54 %
Furesø	9	0,81 %
Faaborg-Midtfyn	15	1,35 %
Gentofte	13	1,17 %
Gladsaxe	13	1,17 %
Glostrup	1	0,09 %
Greve	10	0,90 %
Gribskov	3	0,27 %
Guldborgsund	13	1,17 %
Haderslev	20	1,80 %
Hedensted	9	0,81 %
Helsingør	11	0,99 %
Herlev	7	0,63 %
Herning	24	2,15 %
Hillerød	7	0,63 %
Hjørring	22	1,97 %
Holbæk	16	1,44 %
Holstebro	20	1,80 %
Horsens	16	1,44 %
Hvidovre	11	0,99 %
Høje-Taastrup	11	0,99 %
Hørsholm	2	0,18 %
Ikast-Brande	4	0,36 %
Ishøj	7	0,63 %
Jammerbugt	10	0,90 %
Kalundborg	13	1,17 %
Kerteminde	6	0,54 %
Kolding	22	1,97 %
København	45	4,04 %
Køge	9	0,81 %
Langeland	6	0,54 %
Lejre	8	0,72 %
Lemvig	7	0,63 %
Lolland	11	0,99 %
Lyngby-Taarbæk	10	0,90 %
Læsø	1	0,09 %
Mariagerfjord	11	0,99 %
Middelfart	13	1,17 %
Morsø	5	0,45 %
Norrdjurs	8	0,72 %
Nordfyn	8	0,72 %
Nyborg	8	0,72 %
Næstved	19	1,71 %
Odder	8	0,72 %

Odense	26	2,33 %
Odsherred	9	0,81 %
Randers	19	1,71 %
Rebild	9	0,81 %
Ringkøbing-Skjern	15	1,35 %
Ringsted	8	0,72 %
Roskilde	14	1,26 %
Rudersdal	11	0,99 %
Rødovre	4	0,36 %
Samsø	2	0,18 %
Silkeborg	21	1,89 %
Skanderborg	14	1,26 %
Skive	15	1,35 %
Slagelse	18	1,62 %
Solrød	7	0,63 %
Sorø	6	0,54 %
Stevns	4	0,36 %
Struer	8	0,72 %
Svendborg	15	1,35 %
Syddjurs	12	1,08 %
Sønderborg	11	0,99 %
Thisted	10	0,90 %
Tønder	12	1,08 %
Tårnby	4	0,36 %
Vallensbæk	3	0,27 %
Varde	13	1,17 %
Vejen	16	1,44 %
Vejle	20	1,80 %
Vesthimmerland	11	0,99 %
Viborg	3	0,27 %
Vordingborg	9	0,81 %
Ærø	2	0,18 %
Aabenraa	7	0,63 %
Aalborg	35	3,14 %
Århus	47	4,22 %

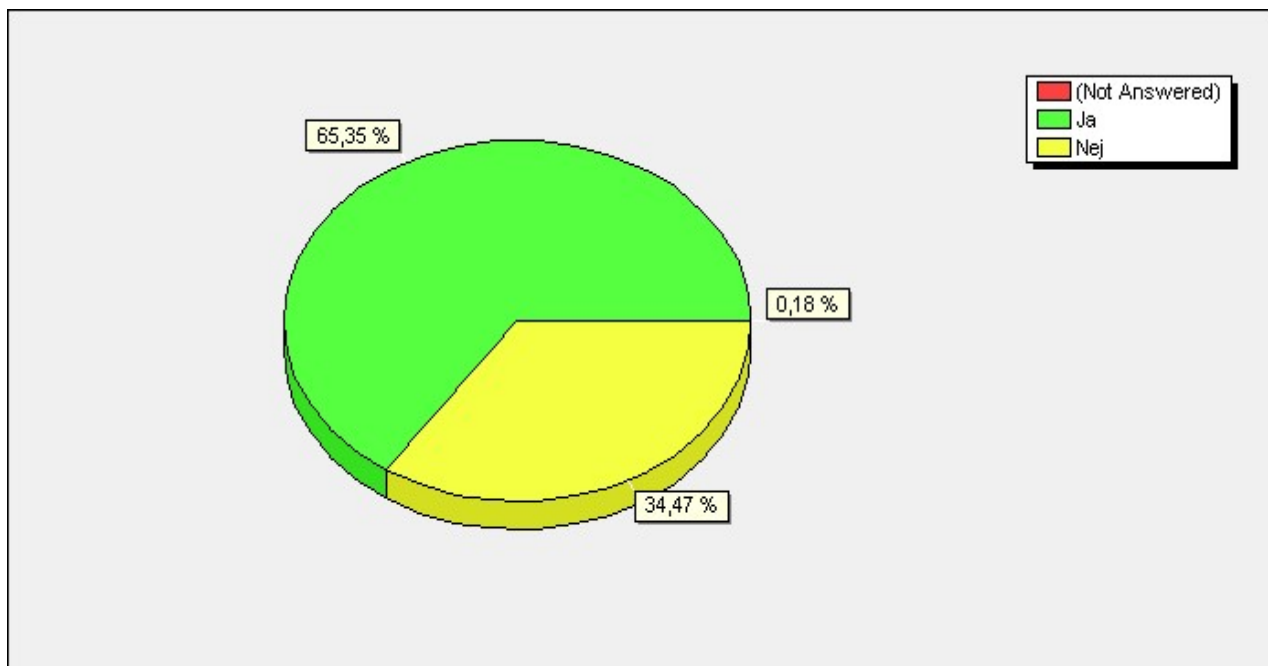
I alt	1114	100.00%
--------------	-------------	----------------

4.0. Madordningerne

4.1. Omfang

Figur 4.1.: Omfanget af skoler med et dagligt madtilbud, der kan erstatte madpakken, n = 1.114

”Har skolen et dagligt madtilbud, der kan erstatte madpakken?”



Tæt på to tredjedele af skolerne (65,35 %) har et madtilbud, der kan erstatte madpakken.

4.2. Sammenhængen mellem skolestørrelse og madordning

Tabel 4.2.: Sammenhængen mellem skolestørrelse og madordninger, n = 1.110

Elevantal	0-100	101-200	201-300	301-400	401-500	501-600	601-700	701-800	801-900	Over 900	I alt
Madordning?											
Ja											
Antal	38	74	71	100	138	112	85	72	22	15	727
Procent, kolonne	44,22	38,95	58,68	71,94	71,50	78,87	80,95	85,71	78,57	83,33	65,50
Nej											
Antal	52	116	50	39	55	30	20	12	6	3	383
Procent, kolonne	57,78	61,05	41,38	28,06	28,50	21,13	19,05	14,29	21,43	16,67	34,50
I alt											
Antal	90	190	121	139	193	142	105	84	28	18	1110
Procent af alle	8,11	17,12	10,90	12,52	17,39	12,79	9,46	7,57	2,52	1,62	100,00

Tabel 4.2. viser tydeligt, at madordninger er langt mere almindelige på de store og mellemstore skoler end på de mindre skoler med under 300 elever. På skoler med >300 elever har mere end syv ud af ti skoler en form for madordning, mens det på de mindste skoler (0-200 elever) kun er 39-44 %, som har et madtilbud.

4.3. Kommunalt tilskud

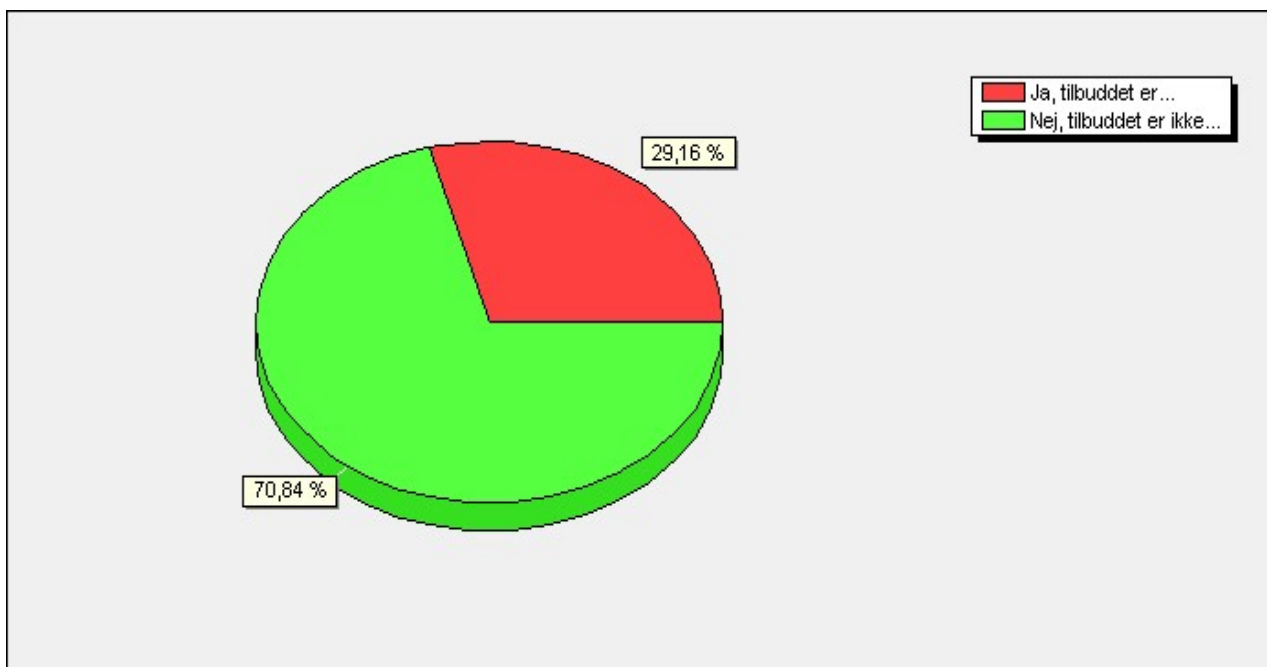
De 727 skoler, der svarede, at der på skolen eksisterer en form for madordning, er blevet bedt om at angive, om tilbuddet er etableret med tilskud fra kommunen.

Figur 4.3.: Omfanget af kommunalt tilskud til skolernes madordninger, n = 727

Spørgsmål: "Hvis ja: Er tilbuddet etableret med tilskud fra kommunen? (det tæller med som tilskud, hvis kommunen har bevilget personaletimer)."

Svarmuligheder:

- () Ja, tilbuddet er etableret med tilskud fra kommunen (rød).
- () Nej, tilbuddet er ikke etableret med tilskud fra kommunen (grøn).



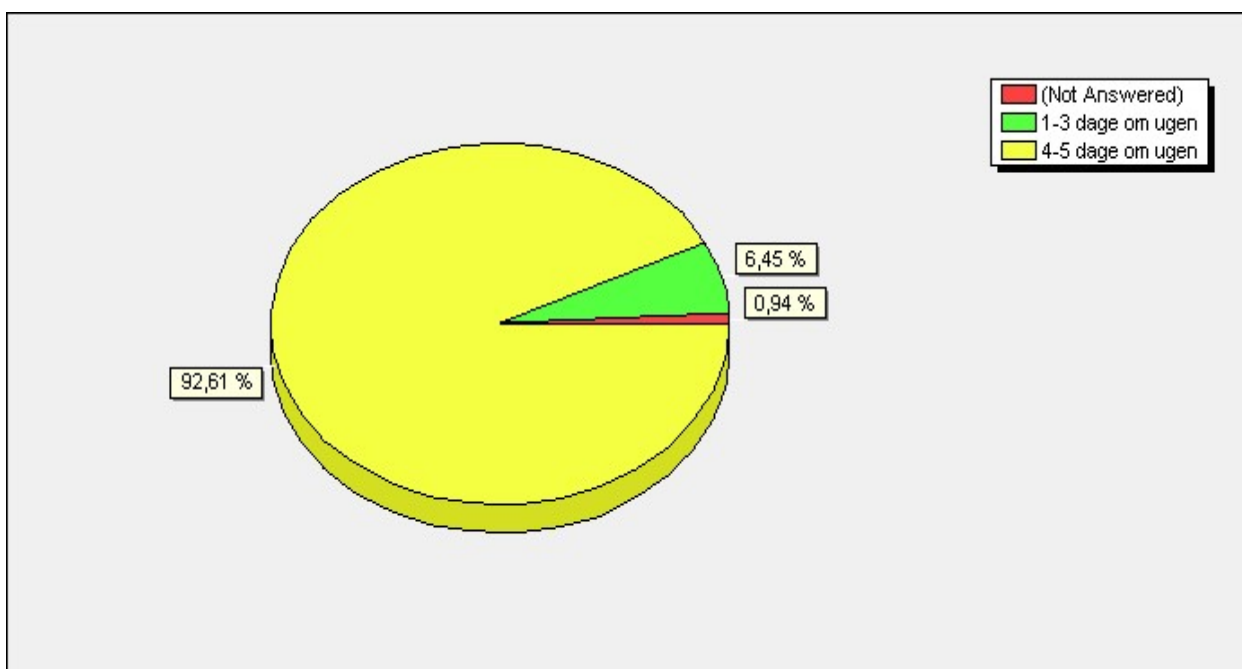
På hovedparten af skolerne (71 %) er madordningen etableret *uden* tilskud fra kommunen. På 29 % af skolerne yder kommunen en form for tilskud til madordningen. Se evt. kommentarer vedr. finansiering i afsnit 5.4 nedenfor.

4.4. Madordningernes omfang

I undersøgelsens anden del blev skoler med madordninger stillet en række uddybende spørgsmål. I det følgende præsenteres resultaterne. 727 skoler blev bedt om af besvare spørgeskemaet, og som tidligere nævnt svarede 636 af de 727 skoler.

Figur 4.4.: Madordningernes omfang, n = 636

Spørgsmål: *"Hvor ofte kan eleverne benytte sig af madordningen?"*

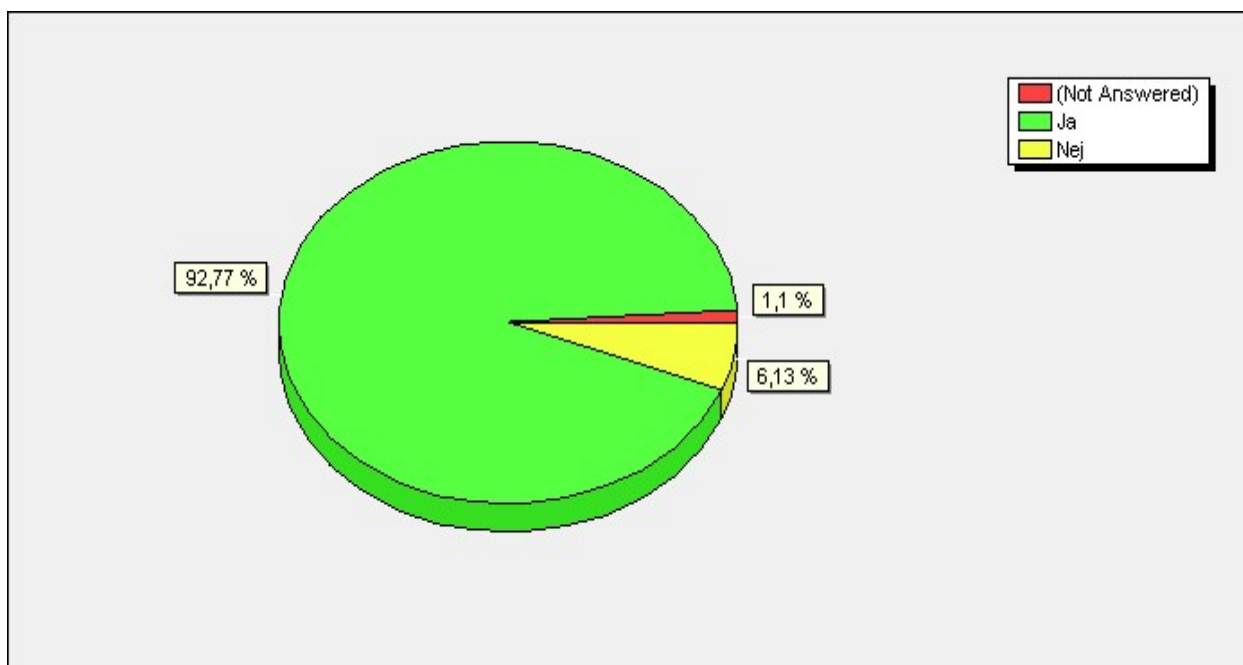


Figur 4.4. viser, at på den altovervejende del (92,6 %) af skolerne tilbydes madordning madordningen 4-5 dage om ugen. På baggrund af skolerne kommentarer (se afsnit 5.0 nedenfor) er det rimeligt at antage, at madordningen på disse skoler tilbydes alle ugens dage. På 6,5 % af skolerne kan eleverne kun benytte sig af madordningen 1-3 dage om ugen.

4.5. Benyttelse

Figur 4.5.: Omfanget af madordninger, der tilbydes alle/ikke alle elever, n =636

Spørgsmål: "Har alle elever mulighed for at benytte sig af madordningen?"

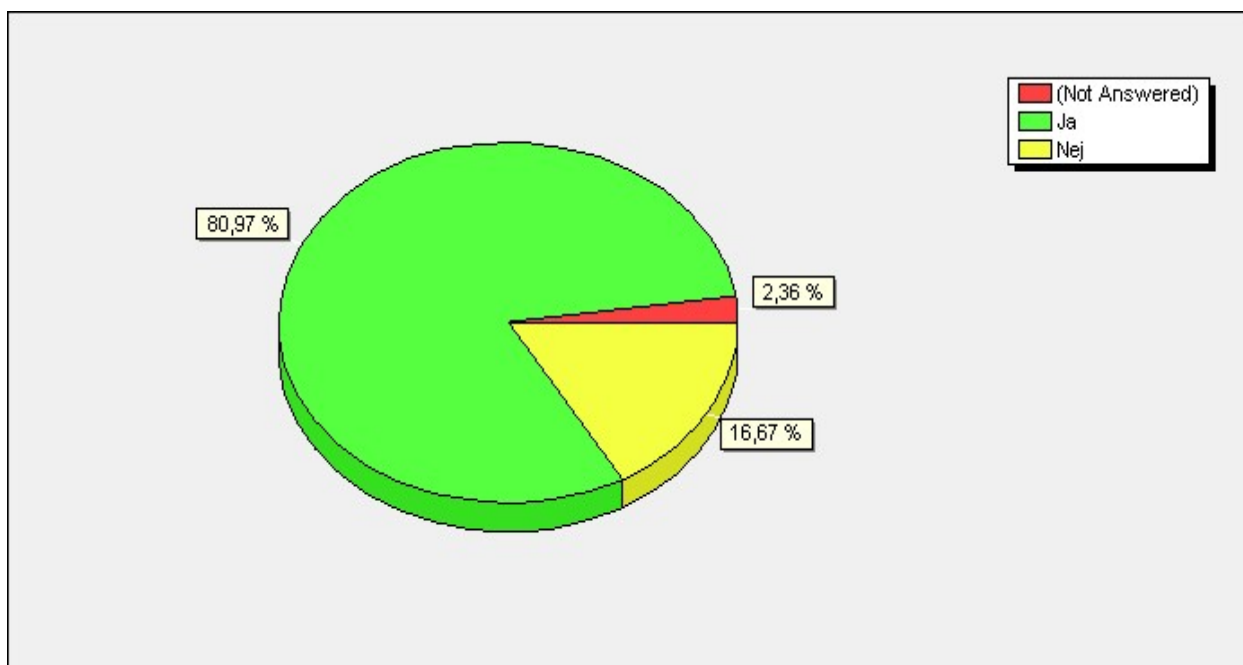


På ca. 93 % af skolerne kan alle elever, dvs. alle klassetrin, benytte madordningen. På 6 % af skolerne dækker madordningen ikke alle klassetrin. Se i øvrigt afsnit 5.3. nedenfor for et overblik over forskellige modeller på disse skoler.

4.6. Frugt og grønt

Figur 4.6.: Omfanget af frugt og grønt i madordningerne, n = 636

Spørgsmål: "Kan der købes frugt og grønt i madordningen?"



Af Figur 4.6. fremgår det, at eleverne på ca. 8 ud af 10 skoler har mulighed for at købe frugt/grønt i forbindelse med madordningen. På 16,7 % af skolerne har eleverne ikke denne mulighed.

Se i øvrigt skolernes kommentarer vedr. mad/madkvalitet i afsnit 5.6.

4.7. Madordningernes type

Figur 4.7.: Madordningernes type, n = 636

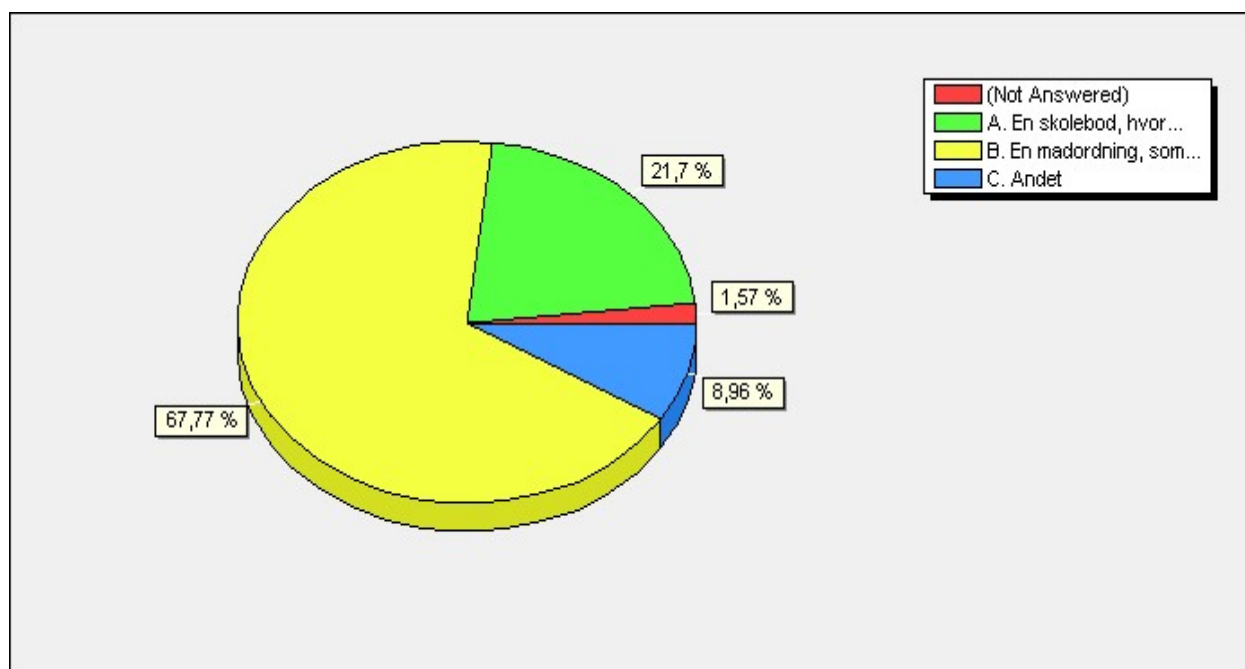
Spørgsmål: "Hvordan kan man bedst beskrive skolens madordning?"

Svarmuligheder:

A.: En skolebod, hvor man har et begrænset udbud af forskellige varer, som tilsammen kan udgøre et måltid, men mest bruges som et supplement til madpakken. (grøn)

B.: En madordning, som tilbyder et helt måltid, der dækker barnets behov for frokost. (gul)

C.: Andet (blå)



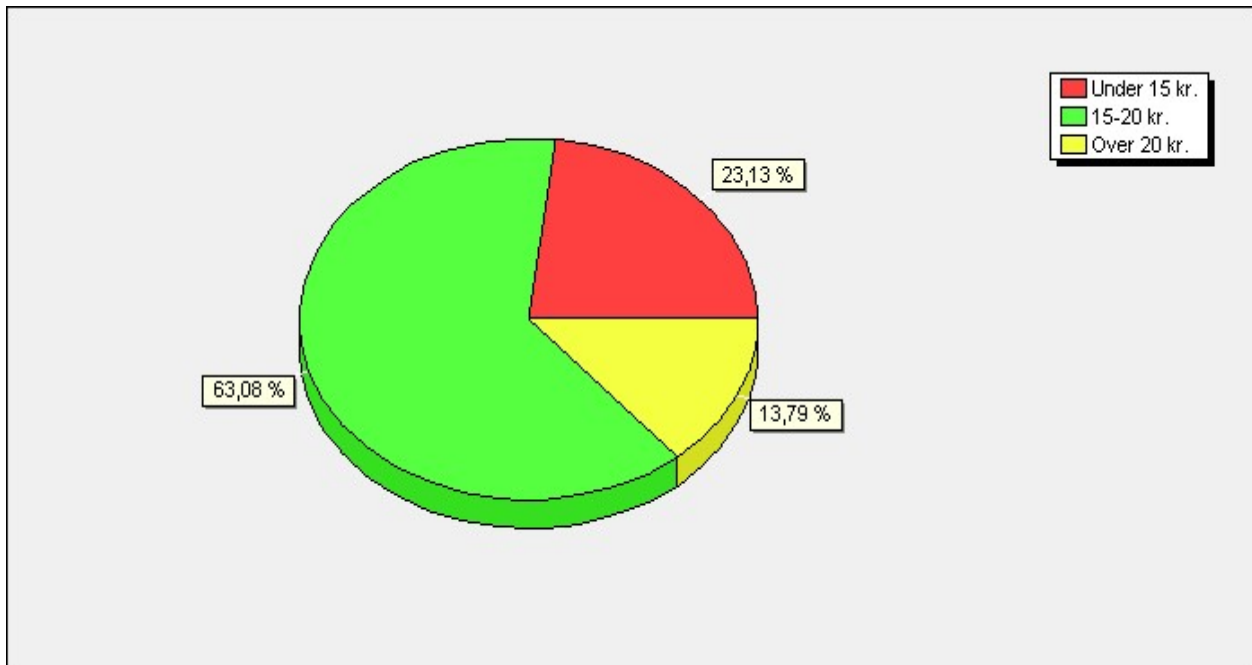
På lidt over 2/3 af skolerne (67,8 %) har madordningen karakter af et helt måltid, der dækker elevens behov for frokost. På andre 21,7 % af skolerne har madordningen karakter af en skolebod, hvor der kan købes varer, som i princippet kan udgøre et frokostmåltid for eleven, men som mest benyttes som et *supplement* til madpakken. Endelig anfører 9 % af skolerne, at deres madordning ikke falder ind under de to førstnævnte typer.

I alt svarede 431 skoler, at madordningen har karakter af et helt måltid, der dækker elevens behov for frokost (B.). Disse skoler blev bedt om at svare på et ekstra spørgsmål vedr. prisen på et sådant måltid. 428 ud af de 431 skoler besvarede spørgsmålet. Resultaterne fremgår af Figur 4.8. nedenfor.

4.8. Pris

Figur 4.8.: Prisen på et dækkende måltid, n = 428

Spørgsmål: "Hvad koster et måltid, der dækker hele barnets behov? Prisen for et dækkende måltid på skolen er:"



På størstedelen (63 %) af de skoler, der tilbyder et dækkende måltid til eleverne, ligger prisen på mellem 15 og 20 kr. På 23 % af skolerne koster et dækkende måltid dog under 15 kroner, mens prisen på de resterende 14 % af skolerne koster over 20 kr. For yderligere information vedr. priser henvises til afsnit 5.8.

5.0. Kommentarer

224 ud af de 636 skoler (35,2 %), der gennemførte undersøgelsens anden del, har udnyttet muligheden for at afgive en kommentar vedr. madordningen. Kommentarerne er i det følgende sorteret efter overordnede emner (Andet, Bestilling, Elever, Finansiering, Leverandør, Mad/Madkvalitet, Organisering og Pris).

5.1. Emne: Andet (restkategori), 23 kommentarer

Bavnebakkeskolens madordning.
Café Radisen www.ulstrup-skole.dk
Der arbejdes på at få skolebodsordningen udvidet med en bedre kantine ordning både med hensyn til de fysiske rammer men også tilbudsmæssigt.
Der er i skolebestyrelsen besluttet at nedsætte et udvalg, der skal arbejde med kost og sundhed på skolen
Der er tale om en egentlig kantine, der skal hvile i sig selv - underlagt skolens kostpolitik
det er 2. gang, jeg besvarer dette skema!
Det er en selvstændig kantine
Det er generelt svært at besvare spørgsmålene med et ja eller nej. Det medfører i hvert fald, at virkelighedens mange nuancer forsvinder.
Det er svært at vurdere prisen for et barns fulde behov.
Jeg ville godt ved foregående spørgsmål have svaret både andet og som supplement.
Læs på skolens hjemmeside www.auning-skole.dk for yderligere information om skolens madordning
Madordning er en rigtig god ide - burde være gratis.
Madordningen er startet i dette skoleår.
På side 2. Vi har både en madordning med frokost og desuden en skolebod i vores 10-frikvarter med få udvalgte ting.
Rigtig mange bruger det som reelt måltid, mens andre bruger det som supplement.
Skoleboden dækker alle 5 dage i skoletiden.
Skolen betaler daglig frugt til alle elever, madordningen er gratis for elever og forældre / Vi er en specialscole.
Småskolen på Peterslyst er en intern skole på et socialpædagogisk opholdssted - derfor passer spørgsmålene slet ikke til vores faktiske situation. Eleverne får alle deres måltider her. og meget sunde altid
Stor succes
Vi har en kombination.
Vi kører 2 madordninger på samme tid.
Vi ville gerne have et større udbud, men er lige nu midt i en bygningsmodernisering, så det kommer først om 1½ år.
Vores KØSS ordning er ikke startet endnu i dette skoleår, da vi afventer færdiggørelse af lokalet.

5.2. Emne: Bestilling, 20 kommentarer

Bestilles på internet.
Bestilling af mad foregår via nettet og er et kommunalt tilbud i Aalborg kommune AK-skolemad. Der kan ikke købes varm mad, kun sandwich og lign., men det suppleres af en skolebod. Jeg vil vurdere at det knap nok dækker et barns behov for frokost
Børnene får en tilmeldingsliste hver 6. uge, og her kan de se menuen for hver dag . De krydser så af, hvilke måltider de ønsker at købe i næste periode. Maden leveres frisklavet hver dag, og prisen er 12 kr.
Der er madordning, hvor hjemmet bestiller på forhånd tre dage om ugen. Bodens træder i stedet de to øvrige dage. Så svaret er tvedelt - madordningen de tre dage erstatter bedst et måltid, bodens sortiment kan erstatte, men er ikke på samme højde kvalitativt.
Der er tale om en madordning, hvor det er muligt at bestille og betale via nettet. Skolen har ikke noget med betalingen at gøre, og forældrene kan bestille mad til dagen helt frem til kl. 7 samme dag. Maden leveres i køleboxe til de enkelte klasser.
Det er en ordning med netbaseret bestilling direkte af forældrene, som selv melder til og fra. Ordningen er ny i år og skal lige 'løbes' i gang.
Forældre/elever kan bestille via www.madkantinen.dk .
Forældrene netbestiller det måltid, barnet skal have.
Internetbaseret ordning, hvor forældre betaler og bestiller hjemmefra.
Madordningen kører over nettet, hvor forældrene kan bestille senest kl. 05.00 hver dag.
Madordningen er it-baseret.
Madordningen er via nettet - og lidt uklart, hvor mange hjem, der har adgang til internet. Ud over dette har vi en skolebod, hvor der bliver produceret mad til daglig.
Ordningen er en internetordning, hvor man skal bestille over nettet inden kl. 7.00 om morgenen.
Vi har en internetbaseret ordning, hvor eleverne bestiller hjemmefra hver dag.
Vores madordning er netbaseret. Forældre bestiller og betaler over net. Maden leveres dagligt på skolen.
Vores ordning bliver online fra uge 43, hvilket forventes at blive en stor administrativ hjælp.
Forældrene bestiller og betaler mad over nettet. Det er et firma, der leverer maden hver dag, og der er altid et stykke frugt til. Man kan bestille en varm ret eller en kold ret.
Skolens madordning er et både/og forstået således, at der er mulighed for både at supplere madpakken, men også at bestille via nettet hos en udbyder.
Skolen har en skolebod, som eleverne kan købe frugt, brød og juice etc. i - altså mest et supplement til madpakken. Derudover kan forældrene over nettet bestille mad efter et menukort. Bestillingen skal foregå senest 2 dage før maden skal spises.
Det var lidt svært at besvare spørgsmålene entydigt; men her på skolen kan børnene i 9-pausen bestille en frokostpakke og betale 15 kr. herfor. 'Pakken' består af 1) dagens grønsag 2) dagens frugt 3) dagens friskbagte grovbrød 4) valg mellem 3 minifrikad.

5.3. Emne: Elever, 13 kommentarer

0.-2. klasse benytter kun kantinen 1-2 gange om ugen efter aftale mellem lærere og forældre.
De eneste, der ikke kan købe mad er 0.-2. årg.
Det er børnene i 0., 1. og 2., der ikke bruger madordningen. De opholder sig i bygninger lidt væk fra hovedskolen. Forældre, lærere og pædagoger i vores indskoling vil også gerne vænne børnene til den gode madpakke.
Det er ikke normalt, at eleverne i vores indskoling har mulighed for at bruge tilbuddet.

Elever fra 3.-9.klasse kan købe mad.
Fra 5. til 9. kl. kan benytte kantinen 3 gange om ugen i frokosten, og fra bh.kl. til 4.kl kan benytte kantinen 2 gange om ugen i frokosten, samt alle klasser kan benytte kantinen i 10-pausen, hvor der er mulighed for at købe boller, pølsehorn, frugt, salat mm.
Gennemsnitligt køber ca. 1/3 af skolens elever hver mad i skoleordningen i stedet for madpakke.
Indskolingen bruger ikke madordningen
Madordningen tilbydes først fra 2. klasse.
Tilbydes pt. på Løve skole for elever fra 4. til 7. klasse, der tilbydes også frugtpose og mindre måltid dagligt.
Vi er en overbygningsskole med elever fra 13 - 17 år, og vores madordning er en reel kantine med varme og kolde retter + div. bagværk såsom boller og kage. Der er altid frugt og grønt til favorable priser.
Kostordningen er lave i samarbejde med socialpsykiatrien og tilbydes foreløbig alle årgange fra 4. til 7., men vi målet er, at vi i løbet af kort tid kan tilbyde alle elever kostordningen. De elever, der ikke er dækket ind af kostordningen, kan købe mad i skoleboden.
Vedr. sp.1. Tilbuddet er differentieret, idet overbygningen kan købe hver dag. Det samme er priserne, idet et dækkende måltid ikke koster det samme for f.eks. en elev i overbygningen og en elev i indskolingen.

5.4. Emne: Finansiering, 4 kommentarer

Der er ansat 1,5 personer til at betjene kantinen. Vi har et årligt underskud på ca. 150.000 kr. på kantinen. Beløbet dækkes af skolen.
Desværre har det været nødvendigt at investere i et industri-køkken med midler fra skolens almindelige budget (derfor har det været meget vanskeligt) - da kommunen ikke har ønsket at bidrage.
Det er svært at få økonomien til at hænge sammen, hvilket gør, at vi ikke altid kan gøre det, vi helst vil, både mht. udbud og kvalitet.
Madordningen er økonomisk uafhængig for skolen.

5.5. Emne: Leverandør, 50 kommentarer

Det er det lokale omsorgscenter der leverer maden. Ingen forudgående bestillinger, men det dagligt leverede passer med det solgte. Nogle gange kan de store synes, at portionerne er lidt for små.
Det er et Catering-firma, som leverer hver dag. Kold mad.
En ekstern leverandør tilbyder mad af forskellig karakter, som elever så kan tilmelde sig. Skolen har i forbindelse med ordningen ingen egentlig opgave - men er naturligvis behjælpelig, såfremt der opstår vanskeligheder af den ene eller anden slags.
godskolemad.dk
Københavns kommunes skoleordning kaldet KØSS
KØSS
KØSS - København
Mad fra Karma Catering
Maden bliver tilbudt familierne/børnene via en privat aftale med en leverandør, men hvor vi er behjælpelige med at udlevere maden til børnene.
Maden leveres af firmaet Karma-catering.
Maden leveres fra en kro.

Madordning etableret i samarbejde med privat lev. - derfor reelt flere valgmuligheder end skitseret i svaret.
Madordningen består i, at man kan bestille madpakker hos kokkene, men der er få, der gør brug af dette.
Madordningen er en ordning, hvor forældrene via nettet bestiller hos et firma, der leverer til skolen. Skolens egen bod har et begrænset udbud af salat, brød, frugt og lignende.
Madordningen er etableret via Karma Catering.
Skolen benytter skolekantin.dk
Skolens elever/forældre og personale kan indkøbe deres frokost gennem firmaet Lunchbag.
Skolens madordning kan ses på 'Godfrokost.dk'
Vi er i øjeblikket tilmeldt madordning fra Karma Catering, derfor madordning på vores skole.
Vi er tilknyttet ordningen 'god skolemad' med en lokal leverandør, der leverer til skolen hver dag.
Vi har 123-skolemad som leverandør og starter skolekantin op mandag d. 17/9.
Vi tilbyder mad fra Skolekantin.dk
Det er et tilbud givet af Diakonissestiftelsens storkøkken, hvor man på nettet kan taste, hvilket tilbud man vil benytte sig af.
Elever og ansatte kan over nettet bestille et let frokostmåltid hos 222.kokkene.com
En kommunal madordning med bestilling af mad over nettet
Maden bestilles over nettet og distribueres via alle skoler i kommunen.
Maden bestilles via nettet hos en lokal leverandør se www.tintini.dk
Man kan bestille en ret på www.klimkro.dk, men vi har også en bod på skolen, indtil ordningen fungerer perfekt.
Skolen er tilsluttet en ordning, hvor forældrene køber og betaler over nettet. Maden leveres af en lokal forretning.
Skolens madordning er et privat firma, som forældrene bestiller maden hos over internettet. På samme måde med betalingen.
Vi er i gang med en ny madordning udefra - levering af mad fra et bageri. Maden er testet af diætist og kan bestilles over nettet.
Vi får mad udefra. Madordningen betyder, at forældre kan bestille over nettet. Betaling sker også over nettet.
Vi har en aftale med et firma, der leverer maden. Det vil sige, der er intet salg på skolen, alt skal være bestil via nettet senest kl. 6.30 samme dag.
Vi har en lille bod, hvor der sælges frugt og lign. Hertil kommer, at forældrene via internettet kan købe mad til børnene, som kan erstatte madpakken. Se: www.godskolemad.dk
Vi har en ordning, hvor forældrene hjemmefra bestiller mad til deres barn/børn via nettet. Betaling foregår direkte mellem forældre og firmaet. På skolen sørger vi for uddeling af maden. Frugt kan bestilles sammen med mælkeordningen.
Vi har lavet en ordning med en af byens lokale cafeer, hvor forældrene kan bestille mad på nettet til levering næste dag.
Vi laver ikke selv maden. Forældrene bestiller over nettet og maden afleveres af firmaet på skolen.
Vi samarbejder med et cateringfirma, der har et fyldigt udbud på en hjemmeside, som kan kombineres med bestilling pr. sms. Elever og forældre kan i fællesskab sammensætte en varieret kost i skoletiden.
Vi tilbyder mad fra et lokalt firma 'Go' Appetit' i Næstved. Firmaet har vundet flere priser for deres sandwich. De tilbyder skolemad hver dag, pakket og direkte leveret til skolen. Forældrene bestiller og betaler maden direkte hjemmefra.
Madordningen tilbydes af et privat firma, der har en leveringsaftale med kommunen, men ellers står de for både udbuddet og økonomien. Skolens del består kun i distributionen af maden.
Hører under KØSS, der er blevet kritiseret for at mangle fisk og kræve tillægsportion til dagens ret for

at dække energibehovet hos mellemstore børn.
Om mandagen laver frivillige fra Familie og Samfund mad til alle. Resten af ugen er der frugtbod, hvor man kan købe ting som pizzasnegle, pølsehorn, pastasalat mm. Der bliver i år givet et stykke grønt med gratis, hvis man køber i frugtboden.
Vi benytter www.skolekantin.dk . Her kan eleverne vælge forsk. retter, som skifter fra dag til dag. Maden bliver leveret til skolen, med navne på madpakkerne.
Vi er desværre blevet opsagt pga. manglende tilslutning, men der er i det nuværende tilbud ikke varm mad, som der tidligere har været, og derfor er tilslutningen meget lav. Vi håber at kunne finde en ny leverandør.
Vi har både en bod, hvor der kan købes drikkevarer, boller m.m. og en netbaseret madordning i samarbejde med en lokal leverandør, hvor man kan bestille diverse salater m.m. og få maden bragt. Se evt. kringlebageriet.dk
Vores skolemadsordning sker via Aalborg kommunes tilbud Godskolemads, og frugt og grønt kan købes i vores skolebod.
Vores leverandør er 'skolekantin' - og sideløbende har vi en skolebod, som 8. kl. styrer
Fra et centralt kommunekøkken laves et dagligt madtilbud til alle elever. Maden pakkes i små plastbokse som bringes ud til skolen pakket i kasser til hver klasse. Madordningen koster 12 kr. pr dag pr elev, skolens personale kan også deltage. Der tilmeldes
Vi er lige startet op med et tilbud, hvor en lærer producerer mad. Prisen er 10 og 15 kr. Muligvis sætter vi prisen lidt op - det skal hvile i sig selv økonomisk.
Alle skoler på Frederiksberg har mulighed for at tilbyde en forældrebetalt madordning, hvor maden leveres fra Diakonissestiftelsen

5.6. Emne: Mad/Madkvalitet, 73 kommentarer

Der bliver serveret grønt til nogle af menuerne.
Der er frugtbod (grovboller, juice, kildevand, frugt) i 10-pausen, samt madordning med varme og kolde retter til frokost
Der er frugtordning i forbindelse med skolemælken.
Der er tale om en madordning som oftest kan dække frokostbehovet hos de yngste elever.
Der er to menuer pr. dag at vælge imellem.
Der har tidligere kunnet købes frugt og grønt i madboden - derfor afkrydsningen, men i øjeblikket og resten af 07 og 08 får alle elever dagligt gratis frugt, så det er ikke pt. så relevant med salg af dette i madboden
Der kan købes friskbagte flutes med forskelligt pålæg og salat, pølsehorn og pizzasnegle
Der kan købes frugt i en skolebod
Eleverne kan købe et måltid til 20 kr. desuden frugt, grønt, brød mm.
Eleverne kan også tilmelde sig en mælke- og en frugt-ordning.
En del af tilbuddet er økologisk, og vi har afskaffet produkter med et stort sukkerindhold. Vi vil gerne gøre det bedre.
Fjordskolen er en specialkostskole og har eget køkken, der laver varm mad til eleverne om middagen, og til aften serveres der brød med pålæg m.m. (evt. en lun ret). Eleverne får ellers tilbudt frugt og grønt i løbet af dagen. Som jeg kan se ud fra jeres ..
Forskellige sandwich og salater.
Frugtordning overvejes
Gratis salatbar
Hos os er maden primær lavet med max. 30% fedt.

Hver dag kan man bestille et måltid, varmt eller koldt, udfra 9 valgmuligheder. Eksempelvis pizza, gulerodssalat med kyllingelår, grovpita med salat og kylling. Hver ret koster 20 kr. Dertil kan der købes drikkevarer. En flaske vand koster fx. 5 kr.
I disse uger er vi med i Frugt kvarter, så eleverne får gratis frugt hver dag.
I madordningen er det ikke muligt at købe frugt og grønt, men man kan bestille frugt via en anden ordning, ligesom der bestilles mælk
I vores skolebod sælger vi ikke slik, kager, sodavand - vi kører en ordning med kun sund mad - frugt, brød, mælk, varm mad til frokost etc.
Jeg har svaret, at skolen har et udbud af forskellige produkter. Dog kan maden godt dække et helt måltid.
Jeg svarer ja til frugt og grønt, men der er ikke altid mulighed for at købe frugt. Derimod kan eleverne hver dag købe salat.
Madordningen dækker ikke helt et måltid - men benyttes mest som et måltid (i stedet for madpakken). En del elever benytter det som et supplement.
Man kan dels bestille et måltid mad eller købe frugt, brød som supplement.
Man kan vælge mellem kold og varm ret
Mellemtrin og Udskoling kan bestille flute med fyld for en måned af gangen og frugt.
Mht. spørgsmål 4 har vi både en daglig madordning, som svarer mest til en skolebod og tirsdag-torsdag har vi en madordning med et helt måltid.
Om ordningen dækker behovet for den enkelte elevs frokost kan diskuteres, men det er i hvert fald et tilbud om mad, så de ikke behøver 'være sultne'.
Ordningen giver mulighed for at vælge mellem 2-3 forskellige dækkende måltider, der vælges på en månedsmenu. Desuden kan man købe udskåret frugt, smoothies, kildevand, dagens brød.
Skolen er tilsluttet den gratis frugtordning og forventer den fortsætter, når forsøget ophører.
Skolens madordning består både af et koldt måltid og et udbud af forskellige sunde varer, der kan sammensættes efter behov.
Skolens tilbud er en lun ret der kan supplere og evt. dække elevens behov for en madpakke.
Tilføjelse til punkt 4: I madordningen tilbydes både små ting, men også noget der kan erstatte et måltid.
Ud over skolemadsordningen har vi en bod på skolen, hvor der er mulighed for at købe frugt og grønt.
Udbuddet er forskelligt over ugen - der er både mulighed for et 'helt' måltid samt supplement til madpakken.
Udbuddet er på nuværende tidspunkt for usundt. Der kan købes frugt og grønt men kun en gulerod, et æble eller en banan.
Varm mad en gang om ugen.
Vi er en sundhedsfremmende skole og satser derfor meget på kvaliteten og masser af frugt!
Vi er med i den nye frugtordning.
Vi er udtaget til skolefrugtordningen, som slutter i beg. af november. Det er tanken at fortsætte med en forældrebetaling på linie med den eksisterende mælkeordning.
Vi har både en skolebod og et tilbud om et varmt måltid hver dag.
Vi har både mad udefra og en skolebod.
Vi har dagens ret med en frugtpose til, eleverne er derfor begyndt at spise mere frugt. Alt vores brød er groft og hjemmebagt. Mange af dagens ret laves som ta' selv bord med salatbar til - det har vist sig at være en rigtig god ide.
Vi har en skolebod, hvor man kan købe brød, juice, yoghurt m.m. samt en madordning, hvor man kan bestille mad via nettet.
Vi har et varmt måltid ugentligt.
Vi har fået penge til 'frugt kvarter' derfor ingen frugt og grønt i boden
Vi har ingen fast madordning, men eleverne kan købe en 'varm ret' hver dag.

Vi har prøvet at sælge frugt og grønt, men har måttet indskrænke udbuddet, hvilket er grunden til, at vi har skrevet et NEJ i spørgsmålet, om der sælges frugt og grønt. Der sælges disse ting, men ikke hver dag og ikke i store mængder.
Vi har samtidig et formiddagstilbud med frugt og brød, som dækker alle ugens 5 dage.
Vi serverer varm mad 2 x ugentlig.
Vi starter op i oktober med gratis havregrød og mælk om morgenen. Desuden arbejder vi på, at der en gang om ugen kan købes varm mad, gerne økologisk.
Vi understreger kraftigt over for forældrene, at skoleboden skal ses som et supplement til en god og sund madpakke.
Vores kantine vil være at placere mellem en skolebod og kantine. Et par gange om ugen kan vi tilbyde fuld forplejning - dog ikke varm mad.
Vores mad kunne godt være sundere - der er stadig for meget fedt i maden.
Vores Madordning er bestemt ikke optimal, og vi arbejder meget på at forbedre vores tilbud!
Vores ordning har status af minikantine, hvor man godt kan få sig et helt måltid, men også kan fungere som supplement til madpakken.
I grundskolen har vi, hvad svarer til en skolebod med mælk, brød og frugt som supplement til madpakken. Ligeledes kan der fra ekstern leverandør bestilles madpakker hver dag. Dette foregår via nettet, hvor det er forældrene, der hjemmefra bestiller maden.
Vi har både løsning a (bod) og b (og mad leveret udefra som bestilles over nettet, erstatter madpakken)
Vi har en lun/varmmadordning, hvor man via internettet kan bestille en dagens ret. Derudover har vi en skolebod, der har drikkevarer og lidt frugt og i perioder også et smurt flute. Se vores hjemmeside www.brorsonskolen.dk frokostbutikken og skolebod
Vi har en skolebod suppleret med en internetshop, hvor der handles med dankort. Den starter først til oktober pga. PBS indløsningsaftale
Vi har en skolebod, som skal ses som supplement til madpakken, men eleverne har også mulighed for via nettet at bestille mad, som kommer ' udefra '.
Vi har salatbar 4 x om ugen. Man kan vælge at forudbestille til et antal dage eller spontant komme og købe. Vi leverer eftermiddagsmad til SFO.
Vores madordning er en blanding af A og B i spørgsmål 4. Eleverne kan købe brød, mælkeprodukter og frugt. Men de kan også bestille forskellige frokostretter, som så bliver leveret til skolen.
Vores skole har en madordning, der er en kombination af skolebod, som supplement til madpakken og en madordning, hvor man på forhånd har tilmeldt sig en uge ad gangen.
Kort fortalt er vores madordning sammensat af skolebodens udvalg, som består af frugt, grønt mælkevarer, lunt brød o.a., samt et tilbud om køb af måltid, vi får fra Bellinge kro (elevmad.dk). Forældrene bestiller på en seddel for en måned.
Vedr. Andet ; skolen har et skolebod med her og nu tilbud og en madordning med elektronisk bestilling fra 3.- 9 kl. Pt. overvejes at finde det daglige niveau alle ugens fem dage, således at eleverne hver dag kan købe en sund kød/salat-bolle i boden .
Vi har en madordning i indskolingen, hvor eleverne kan bestille (vælge mellem 2 retter) alle ugens dage. De større elever kan købe frugt, lune retter etc. i skoleboden
I skoledelen tilbyder vi en madordning 3 gange om ugen. I SFO tilbyder vi en madordning hver dag. Begge ordninger er brugerbetalt. I SFO deltager alle elever i ordningen. I skoledelen deltager godt halvdelen. Derudover har skolen eg bod med sunde tilbud,
Vi har frugt til salg i skoleboden, men det er ikke i sammenhæng med den frokostmad, som de kan købe. Frokostmaden bliver leveret via virksomheden 'God frokost'. For overskuddet købes fra tid til anden frugt, som udleveres gratis til eleverne.
Lige nu er vi med i frugt kvarter, hvor vi får betalt frugt til alle elever på skolen indtil nov. mdr. Desuden har skolebestyrelsen lige afsluttet en undersøgelse, hvor alle skolens elever er involveret, for at

få grundlag for at lave en god madordning på skolen.
Madordningen kan udgøre et fuldt måltid nogle af ugens dage, men efter min vurdering ikke alle ugens dage. Vi arbejder på sammen med skolebestyrelsen at forbedre mulighederne. I budgetforslag 2008 - 2011 har kommunen formuleret en hensigtserklæring på området.
Udover en fast madordning har vi også en skolebod, hvor der kan købes supplement til frokosten + frugt. Derudover er vi her i efteråret også med i Fødevarerministeriets ordning om 'Frugtkvarter' i alle klasser - det fungerer rigtig positivt.
Vi svarer godt nok, at alle har mulighed for at benytte skolens madordning, men der skal tages det forbehold, at vore kantinefaciliteter ikke rækker til, at der kan laves mad til alle 450 elever. Alle kan købe, indtil der er udsolgt.

5.7. Emne: Organisering, 22 kommentarer

Det er vigtigt, at eleverne har et kantineområde, hvor de kan spise deres indkøbte mad, så det ikke foregår stående. Vores skole er i øjeblikket ved at etablere et lille cafeområde.
Det er vigtigt, at en madordning indgår i en overordnet sundhedspolitik, som skolen har udarbejdet. Det er ligeledes vigtigt, at ordningen ikke belaster økonomisk såvel som administrativt det almindelige skolearbejde.
Et aktivt udvalg arbejder på at etablere processer, der tilstræber en adaptering af gængse anbefalinger.
Fungerer ikke helt stabilt - sårbar overfor skolens øvrige arrangementer. Er en del af udlevering af skolemælk.
I det første spørgeskema har vi skrevet, at det er en elevdrevet skolebod. Det er forkert. Der er ansat personale til madlavning, men eleverne hjælper med betjening.
Indbydende, alsidig, let at bestille, men eleverne har 'ikke fingrene i tilberedningen', som jeg bedre kunne tænke mig. Altså en ordning som var mere pædagogisk og gav eleverne en større bevidsthed om, hvad de putter i munden. MVH mds@hvidovre.dk
Kongevejsskolen er en specialskele, og vores frokostordning er en del af det pædagogiske arbejde. Det er et nystartet projekt, derfor er prisen ikke kendt endnu. De unge kan ikke købe noget, det er ikke en bod.
Maden fremstilles af frivillige pensionister. Derfor kan prisen holdes nede på 8 kr. pr. enhed
Madordningen bygger på en kostpolitik, vedtaget af skolebestyrelsen
Madordningen gælder alle Fredericia Kommunes skoler.
Skolen fokuserer meget på kost og er bl.a. i gang med et kostudviklingsprojekt, hvor vi har to ernæringspraktikanter på skolen i 5 uger, som skal bidrage til en nedsat arbejdsgruppe med en række områder, som endeligt skal indgå i en kostpolitik.
Vangeboskolens madordning er meget mere end en madordning. Der er tale om et meget vellykket 'dannelsesprojekt', hvor eleverne i samarbejde med voksne deltager i madlavningen, sælger maden, fører regnskab, gør rent og vasker op.
Vi arbejder ihærdigt på en stadig udvikling bl.a. med egen produktion.
Vi arbejder på at få en bedre madordning op at stå.
Vi er i gang med at udvikle et koncept, hvor eleverne kan tilbydes et fuldt, sundt måltid. Skolen arbejder henimod Profilskele med kost, sundhed, sport som underliggende emne for faglighed og tryghed.
Vi har en Job-klasse, der - som en del af undervisningen - bager pølsehorn og pizzasnegle.
Vores elever producerer maden.
Vores skole ligger i forbindelse med CPH WEST, og det er der, vores elever har lov til at bruge kantinen. Den ligger altså ikke på selve Ishøj 10.klassecenter.
Vi har knoklet igennem 10 år for at skabe et lødigt og billigt tilbud til vores skolebørn - vel at mærke

uden kommunal støtte overhovedet - I kan evt. henvende jer for nærmere detaljer. bht@favrskov.dk
Skolen er et 10. kl. center med en 'rigtig' kantine med 2 fuldtidsansatte, der laver et bredt udvalg af både lune og kolde retter + salatbar hver dag. Vi sælger også til andre skoler i Horsens kommune.
Skolens elever deltager i produktion af frokosten, der består af en varm ret til 12 kr., varm ret + salatbuffet til 15 kr., eller salatbuffet alene til 5, 10 eller 12 kr. afhængig af portionens størrelse. Ring til 39576565 for nærmere beskrivelse.
Skolen har både en bod, hvor der kan købes forskellige varer, men samtidig er der mulighed for via skolekantin.dk at bestille et større udvalg af frokostpakker.

5.8. Emne: Pris, 19 kommentarer

Beløbet afhænger selvfølgelig af, hvor meget eleven har brug for, en grovbolle m. salat og frikadelle koster f.eks. 10 kr., m. kyllingebryst/bacon 13 kr., kun m. salat 6 kr., frugt f.eks. 3 kr. pr. stk., så det er lidt svært at svare på.
Børnene giver 16, 50 kr. om dagen uden mælk men med et stykke udskåret frugt+mad. Med mælk bliver det 18 kr. Der er en opsigelsesfrist på 3 måneder. Man spiser med hver dag. Ring på 75292870 for flere kommentarer.
Det præcise beløb er 18 - 25 kr. pr. måltid. + et mdt. gebyr på 25 kr.
Jeg synes, det er for dyrt!
Kommunal skolebod, hvor priserne gør, at ikke alle elevers forældre har råd til at benytte ordningen.
Maden koster fra kr. 3,50 for et stykke brød til ca. kr. 25,00 for et måltid.
Madordningen tilbydes tre gange om ugen. Prisen ligger mellem 10 og 20 kr. pr. gang.
Mange tilbud til 20 kr.
Måltiderne koster præcis 15 kr.
Ordningen giver alle skolens elever et gratis måltid hver mandag, tirsdag og onsdag.
Prisen på under 15 kr. er ikke 'langtidsholdbar'.
Skolen har en kantine, som indgår i Århus kommunes koncept. Her tilbydes dagligt lune retter, brød med pålæg, frugt og grønt, samt mælk og kildevand. En lun ret koster ml. 11 og 13 kr. og det kommer meget an på, hvilket klassetrin eleven kommer, fra om de kan bl...
Vi tilbereder et varmt sundt måltid hver dag til 12 - 15 kr. på madbilletter, 15 - 20 kr. i cash. desuden mulighed for at købe sunde sandwich, grønt, frugt, yoghurt, juice og mælk, boller med ost. Om fredagen også et stykke kage.
Vi har en madordning, der serverer et måltid mad hver dag inkl. en salatbar, friskbagt brød og mælk. Det koster 275 kr. om mdr. at være med minus mdr. i dec. og juli ca. 80 % af børnene er med!
Prisen afhænger meget af, hvad man vælger. Ordningen giver mulighed for at sammensætte frokosten af mange små ting eller lade den bestå af en enkelt sandwich el. lign.
Prisen er 18 kr., og det koster 25 kr. pr. måned at være tilmeldt ordningen. Derudover har vi pt. en bagelshop til at komme i frikvarteret og sælge bagels, salat mm.
Forældrene opkræves 200 kr. pr. md. Dette beløb dækker hjemmebagt brød og juice til morgenmad, et sundt middagsmåltid med salat og vand og sluttelig et stykke frugt inden skoledagen slutter.
Madordningen er for dyr, hvis de ældste elever skal blive mætte. Maden er ikke egnet til de mindste.
Der sælges for ca. 3.000 kr. pr. skoledag til 460 elever.

6.0. Bilag

Bilag 1: Spørgeskema, undersøgelsens første del

Page 1

Undersøgelse af skolemadsordninger

Til skolen

I løbet af efteråret vil Skole og Samfund køre en landsdækkende kampagne for etablering af madordninger på skolerne. Som en del af kampagnen vil vi foretage en opgørelse af de madordninger, der eksisterer. Derfor beder vi jer om at besvare maksimalt 3-4 spørgsmål - det tager kun 2 minutter.

Når du har svaret på spørgsmålene på denne side, skal du klikke 'Next' nederst på siden.

På forhånd tak!

Med venlig hilsen

Skole og Samfund

1. Hvad er skolens elevtal?

{Choose one}

- 0-100
- 101-200
- 201-300
- 301-400
- 401-500
- 501-600
- 601-700
- 701-800
- 801-900
- Over 900

2. Har skolen et dagligt madtilbud, der kan erstatte madpakken?

{Choose one}

- Ja
- Nej

Page 2

2.b. Hvis ja: Er tilbuddet etableret med tilskud fra kommunen? (det tæller med som tilskud, hvis kommunen har bevilget personaletimer).

{Choose one}

- Ja, tilbuddet er etableret med tilskud fra kommunen
- Nej, tilbuddet er ikke etableret med tilskud fra kommunen

3. I hvilken kommune er skolen beliggende?

{Choose one}

- Albertslund
- Allerød
- Assens
- Ballerup
- Billund
- Bogense
- Bornholm
- Brøndby
- Brønderslev-Dronninglund
- Dragør
- Egedal
- Esbjerg
- Fanø
- Favrskov
- Faxe
- Fredensborg
- Fredericia
- Frederiksberg
- Frederikshavn
- Frederikssund
- Frederiksværk-Hundested
- Furesø
- Faaborg-Midtfyn
- Gentofte
- Gladsaxe
- Glostrup
- Greve
- Gribskov
- Guldborgsund
- Haderslev
- Hedensted
- Helsingør
- Herlev
- Herning
- Hillerød
- Hjørring
- Holbæk
- Holstebro
- Horsens
- Hvidovre
- Høje-Taastrup
- Hørsholm
- Ikast-Brande

- Ishøj
- Jammerbugt
- Kalundborg
- Kerteminde
- Kolding
- København
- Køge
- Langeland
- Lejre
- Lemvig
- Lolland
- Lyngby-Taarbæk
- Læsø
- Mariagerfjord
- Middelfart
- Morsø
- Norddjurs
- Nyborg
- Næstved
- Odder
- Odense
- Odsherred
- Randers
- Rebild
- Ringkøbing-Skjern
- Ringsted
- Roskilde
- Rudersdal
- Rødovre
- Samsø
- Silkeborg
- Skanderborg
- Skive
- Slagelse
- Solrød
- Sorø
- Stevns
- Struer
- Svendborg
- Syddjurs
- Sønderborg
- Thisted
- Tønder
- Tårnby
- Vallensbæk
- Varde
- Vejen
- Vejle
- Vesthimmerland

- Viborg
- Vordingborg
- Ærø
- Aabenraa
- Aalborg
- Århus

Du har nu besvaret det sidste spørgsmål.

Klik på 'Finish' nederst på denne side for at afsende spørgeskemaet.

Mange tak for hjælpen.

Skole og Samfund

Bilag 2: Spørgeskema, undersøgelsens anden del

Page 1

Opfølgende spørgsmål vedr. skolens madordning

Når du har besvaret spørgsmålene på én side, skal du trykke 'Next' nederst på siden for at gå videre til næste side. Nederst på sidste side skal du trykke på 'Finish' for at afslutte.

1. Hvor ofte kan eleverne benytte sig af madordningen?

{Choose one}

- 1-3 dage om ugen
- 4-5 dage om ugen

2. Har alle elever mulighed for at benytte sig af madordningen?

{Choose one}

- Ja
- Nej

Page 2

3. Kan der købes frugt og grønt i madordningen?

{Choose one}

- Ja
- Nej

4. Hvordan kan man bedst beskrive skolens madordning?

{Choose one}

- A. En skolebod, hvor man har et begrænset udbud af forskellige varer, som tilsammen kan udgøre et måltid, men mest bruges som et supplement til madpakken.
- B. En madordning, som tilbyder et helt måltid, der dækker barnets behov for frokost.
- C. Andet

Page 3

4.b. Hvad koster et måltid, der dækker hele barnets behov?

Prisen for et dækkende måltid på skolen er:

{Choose one}

- Under 15 kr.
- 15-20 kr.
- Over 20 kr.

5. Eventuelle kommentarer

Har du andre kommentarer vedr. skolens madordning, kan du skrive dem i feltet herunder:

{Enter text answer}

[

]

Du har nu besvaret det sidste spørgsmål. Tryk 'Finish' nederst på denne side for at afslutte din besvarelse.

Tusind tak for din deltagelse i undersøgelsen.

M.v.h.

Skole og Samfund